Disputationer

I. Den 21 maj 1999 disputerade vid Uppsala universitet jur. kand. *Olle Lundin* på en avhandling i förvaltningsrätt med titeln Kommunal revision — En rättslig analys. I avhandlingen behandlas den rättsliga regleringen av revisionen samt därtill kopplade ansvarsfrågor, bl. a. diskuteras de förtroendevaldas skadeståndsansvar mot kommunen. I ett avslutande kapitel utvärderas revisionen utifrån ett antal uppställda kriterier. Opponent på avhandlingen var professor Jan Fridthjof Bernt från universitetet i Bergen.

II. Den 25 maj 1999 disputerade vid Uppsala universitet hovrättsrådet *Roberth Nordh* på en avhandling i processrätt med titeln Talerätt i miljömål — särskilt om vattenrättsliga ansökningsmål samt om talan rörande allmänna intressen. I avhandlingen, som är den första svenska monografi som behandlar miljörätten från ett processuellt perspektiv, tas upp enskilda personers och organisationers möjligheter att föra talan vid domstolar och förvaltningsmyndigheter för att ta till vara enskilda och allmänna miljörättsliga intressen. Författaren analyserar och diskuterar sakägarbegreppets innehåll och betydelse för talerätten. Också det förvaltningsrättsliga kravet på att vara berörd för att ha klagorätt tas upp till behandling. Begränsningar i enskilda personers och organisationers rätt att föra talan i miljömål sätts genom en kritisk analys av uttalanden i praxis, lagmotiv och doktrin i relation till brister i de miljörättsliga reglernas genomslagskraft i samhället, inte minst när det gäller tillvaratagandet av allmänna intressen. Opponent på avhandlingen var professor Gunnar Bergholtz.

III. Den 18 september 1999 disputerade vid Lunds universitet jur. kand. *Samuel Cavallin* på en avhandling i straffrätt med titeln Skuld. Gränsen mellan uppsåt och oaktsamhet har gäckat rättsvetenskap och praktiker under 1900-talet. Åtskilliga gånger har uppsåtsdebattens vågor även gått höga i massmedia. Ett exempel är uppståndelsen över hovrättens dom i det så kallade Klippanmålet. Sedan några år finns också ett förslag från den statliga utredningen, ”Straffansvarets gränser”, att lösa problemet med lagstiftning. Skillnaden mellan uppsåt och oaktsamhet är särskilt svårfångad, eftersom alla förslag till gränsdragning är intimt förknippade med ideologiska och moraliska ställningstaganden. Man måste dessutom inom dessa valda ramar bestämma sig för vad som är möjligt att bevisa, vad som är möjligt att reglera och slutligen om lagstiftaren, rättspraxis eller rättsvetenskapen skall bära huvudansvaret för den rättsliga utvecklingen. Den lösning på problemet som presenteras i boken står så att säga på det straffrättsliga verkstadsgolvet. Utgångspunkten tas nämligen i en analys av de tingsrättsdomar för uppsåtligt och oaktsamt dödande samt grov misshandel, som avkunnats med påföljden fängelse under åren 1989–1992, där dessa brott utgjort huvudbrott. Resultatet av denna undersökning visar att tingsrätternas prövningsmetoder avviker från de gängse doktrinära. I tingsrätterna bedöms uppsåt främst med utgångspunkt i gärningens mening eller inriktning och inte som ett fristående ”inre” element. I en konfrontation med övriga rättskällor hävdar sig denna prövningsmetod teoretiskt och praktiskt väl. Fakultetsopponent var docent Carl-Erik Herlitz.

IV. Den 24 september 1999 disputerade vid Uppsala universitet jur. kand. *Lena Gipperth* på en avhandling i miljörätt med titeln Miljökvalitetsnormer. En rättsvetenskaplig studie i regelteknik för operationa-

lisering av miljömål. I avhandlingen behandlas regeltekniker som kan användas och utvecklas för att olika miljömål och då framförallt en hållbar utveckling skall kunna hanteras rättsligt. I avhandlingen fokuserar författaren på miljökvalitetsnormer och liknande regeltekniker, dvs. regler som kan utvecklas till att tillhandahålla en koppling mellan enskildas materiella rättsläge och miljöns tillstånd. I avhandlingen presenteras en grundläggande teori om miljökvalitetsnormer. Här beskrivs och analyseras hur miljökvalitetsnormer utvecklats, används och genomförs i fyra olika rättssytem, nämligen USA, Japan, EU och Sverige. Vidare visar författaren hur regeltekniken kan utvecklas för att främja att en viss miljökvalitet uppnås och bibehålls. Ett viktigt resultat av undersökningen av miljökvalitetsnormer är att det visas hur rätten kan utvecklas för att mer generellt kunna hantera genomförandet av miljökvalitetsmål trots komplexitet och ständiga förändringar i miljön, något som kan bidra till att målsättningen om en hållbar utveckling blir mer hanterbar. Opponent på avhandlingen var professor Kari Kuusiniemi från Åbo Universitet
.